

Cuprins

Prefață.....	9
Cuvânt înainte.....	13
Abrevieri.....	15
CAPITOLUL I. NOȚIUNI INTRODUCTIVE.....	17
Secțiunea 1. Rolul fondului de comerț în activitatea comercială	17
Secțiunea a 2-a. Premise de abordare a conceptului de fond de comerț.....	19
Secțiunea a 3-a. Reglementarea în dreptul pozitiv român.....	21
Secțiunea a 4-a. Istoricul noțiunii - Elemente de drept comparat	26
4.1. Scurt istoric O reflecție asupra fondului de comerț și a elementelor.....	26
4.2. Elemente de drept comparat.....	27
4.2.1. Legislații care recunosc existența unui conținut distinct al fondului de comerț de elementele care-l compun	27
4.2.2. Legislații care nu recunosc existența unui conținut autonom	32
CAPITOLUL II. NOȚIUNEA ȘI CARACTERISTICILE FONDULUI DE COMERȚ	33
Secțiunea 1. Înțelesul noțiunii de fond de comerț.....	33
Secțiunea a 2-a. Definiția fondului de comerț.....	35
2.1. Definiția fondului de comerț în urma noii concepții privind natura juridică a fondului de comerț, rezultată din recunoașterea divizării și afectării patrimoniului de către comercianții persoane fizice sau comercianții sociali	38
Secțiunea a 3-a. Imobilele și fondul de comerț	39
3.1. Natura actelor juridice privind imobilele	43

3.2. Concluzii	49
3.3. Situația imobilelor în dreptul francez	52
3.3.1. Domeniul de aplicare al principiului excluderii imobilelor din fondul de comerț	53
3.3.2. Consecințele aplicării principiului excluderii imobilelor	54
Secțiunea a 4-a. Caracterele fondului de comerț	56
Secțiunea a 5-a. Delimitarea noțiunii de fond de comerț de alte instituții	57
5.1. Fondul de comerț și patrimoniul	57
5.2. Fondul de comerț și întreprinderea	63
5.3. Fondul de comerț și contractul de franciză	71
5.4. Fondul de comerț și Internetul	75
5.5. Fondul de comerț și societatea comercială	82
5.6. Fondul de comerț și sucursala	84

CAPITOLUL III. NATURA JURIDICĂ A FONDULUI DE COMERȚ

DE COMERȚ	87
Secțiunea 1. Concepțiile tradiționale	88
1.1. Teoria personificării fondului de comerț	88
1.2. Teoria patrimoniului de afectățune	90
1.3. Teoria universalității juridice	93
1.4. Teoria universalității de fapt	97
1.5. Teoria bunului mobil incorporal	101
1.6. Teoria proprietății corporale	104
Secțiunea a 2-a. Patrimoniul de afectățune în condițiile aparității O.U.G. nr. 44/2008	107
2.1. Considerații referitoare la teoria modernă privind patrimoniul de afectățune	107
Concluzii	118

CAPITOLUL IV. ELEMENTELE FONDULUI DE COMERȚ

COMERȚ	122
Secțiunea 1. Precizări privind elementele fondului de comerț	122
Secțiunea a 2-a. Elementele constitutive ale fondului de comerț.....	123

Secțiunea a 3-a. Caractere ale compoziției fondului	124
Secțiunea a 4-a. Noțiunea de elemente esențiale și secundare ale fondului	125

CAPITOLUL V. ELEMENTELE INCORPORALE ALE

FONDULUI DE COMERȚ	127
Precizări prealabile	127
Secțiunea 1. Firma	128
1.1. Noțiune	128
1.2. Firma-condiție esențială în exercițiul legal al comerțului	130
1.3. Natura dreptului asupra firmei	132
1.4. Transmiterea firmei	133
1.5. Apărarea dreptului asupra firmei	134
1.6. Condiții pentru validitatea de fond a firmei	135
Secțiunea a 2-a. Emblema	140
2.1. Noțiune	140
2.2. Caractere juridice	141
Secțiunea a 3-a. Clientela	146
3.1. Originile noțiunii	146
3.2. Definiție	147
3.3. Clientelă - Vad comercial	148
3.4. Natura juridică a clientelei	150
3.5. Calitățile clientelei	155
3.6. Noțiunea de clientelă raportată la noțiunea de concurență	158
3.7. Abordarea noțiunii de clientelă din perspectivă economică	159
3.8. Conceptul de Goodwill	162
3.9. Concluzii	166
Secțiunea a 4-a. Nume de domeniu	167
4.1. Alte elemente de atragere a clientelei pe site-ul web care fac parte din fondul de comerț	169
Secțiunea a 5-a. Drepturile de proprietate industrială	170
5.1. Mărcile	174
5.2. Brevetele de invenție și modelele de utilitate	176
5.3. Desenele și modelele industriale	178

Secțiunea a 6-a. Dreptul de autor	179
Secțiunea a 7-a. Regimul creanțelor și datoriilor	181
7.1. Principiul excluderii creanțelor și datoriilor.....	181
7.2. Excepțiile de la principiul netransmiterii creanțelor și datoriilor, înainte de adoptarea noii concepții privind natura juridică a fondului de comerț	185

CAPITOLUL VI. ELEMENTELE CORPORALE ALE

FONDULUI DE COMERȚ	190
Secțiunea 1. Materialele	191
Secțiunea a 2-a. Mărfurile	193
Secțiunea a 3-a. Materialul și utilajele	195
3.1. Noțiune.....	195
3.2. Absența materialelor din compunerea fondului de comerț.....	195
3.3. Dificultăți de calificare privind materia primă	196
Secțiunea a 4-a. Concluzie	196

CAPITOLUL VII. PROPRIETATEA ASUPRA FONDULUI

DE COMERȚ.....	199
Secțiunea 1. Proprietatea și exploatarea directă a fondului de comerț.....	200
Secțiunea a 2-a. Proprietatea și exploatarea fondului de comerț și regimul matrimonial	204
2.1. Fondul de comerț - bun comun al soților, în regimul comunitar	205
2.2. Fondul de comerț - bun propriu al unuia dintre soți.....	210
2.3. Regimul comunității legale în noua reglementare a Noului Cod Civil.....	212
Secțiunea a 3-a. Dreptul asupra fondului de comerț în cazul proprietății comune pe cote-părți și a indiviziunii.....	216
3.1. Proprietate comună pe cote-părți post-comunitară.....	217
3.2. Indiviziunea succesorală	219
3.3. Partajul succesoral.....	222

CAPITOLUL VIII. TRANSFERUL PROPRIETĂȚII ASUPRA FONDULUI DE COMERȚ PRIN ACTE CU TITLU GRATUIT223

- Secțiunea 1.** Reglementări speciale în materia transmiterii
fondului de comerț cu titlu gratuit223
- Secțiunea a 2-a.** Donația.....225
- Secțiunea a 3-a.** Transmiterea fondului de comerț prin legat.....233

CAPITOLUL IX. VÂNZAREA-CUMPĂRAREA FONDULUI DE COMERȚ235

- Secțiunea 1.** Noțiunea contractului de vânzare-cumpărare a
fondului de comerț.....235
- 1.1.** Definiție235
- 1.2.** Absența reglementării specifice fondului de comerț.....236
- 1.3.** Modalități de cesiune a fondului de comerț237
- 1.4.** Caracterul de fapt de comerț al vânzării fondului238
- 1.5.** Caracterele juridice ale contractului de
 vânzare-cumpărare a fondului de comerț.....239
- 1.6.** Vânzarea fondului de comerț și vânzarea de active240
- 1.7.** Cesiunea fondului de comerț și cesiunea acțiunilor242
- 1.8.** Evaluarea fondului de comerț243
- 1.8.1. Necesitatea evaluării.....243
- 1.8.2. Relativitatea și diversitatea metodelor de evaluare.....244
- Secțiunea a 2-a.** Condiții de validitate a contractului de
vânzare-cumpărare a unui fond de comerț246
- 2.1.** Precizări prealabile.....246
- 2.2.** Capacitatea părților246
- 2.2.1. Reguli privind capacitatea de a încheia contractul
 de vânzare-cumpărare a unui fond de comerț.....246
- 2.2.2. Incapacități speciale privind încheierea
 contractului de vânzare-cumpărare a unui fond de comerț....247
- 2.2.2.1. Interdicția încheierii contractului de
 vânzare-cumpărare a fondului de comerț între soți247
- 2.2.2.2. Interdicția încheierii contractului de
 vânzare-cumpărare a unui fond de comerț între tutore
 și minorul aflat sub tutela sa.....248

2.2.2.3. Interdicția cumpărării de către mandatar a bunurilor pe care au fost împuterniciți să le vândă.....	248
2.2.2.4. Interdicția de a cumpăra de către persoanele care administrează bunurile statului sau ale unităților administrativ-teritoriale, precum și de către funcționarii publici, a bunurilor pe care le administrează, respectiv a bunurilor care se vând prin mijlocirea lor	248
2.2.2.5. Interdicția încheierii contractului de vânzare-cumpărare a fondului de comerț de către persoanele care îndeplinesc anumite funcții în organele statului	249
2.2.2.6. Interdicții speciale de încheiere a contractului de vânzare-cumpărare a unui fond de comerț.....	249
2.2.2.7. Interdicția încheierii de către asociații cu răspundere nelimitată a unor operațiuni relative la fondul de comerț care ar atinge interesele societății comerciale	250
2.2.3. Reguli speciale în materie de competență pentru încheierea contractului de vânzare-cumpărare a unui fond de comerț – societățile cu răspundere nelimitată.....	250
2.2.4. Reguli speciale în materie de competență – societăți cu răspundere limitată.....	251
2.3. Consimțământul	252
2.3.1. Viciile de consimțământ	252
2.3.1.1. Eroarea.....	253
2.3.1.2. Dolul.....	253
2.3.1.3. Violența	254
2.4. Obiectul vânzării-cumpărării fondului de comerț	256
2.4.1. Condiții	256
2.4.1.1. Lucrul trebuie să existe.....	256
2.4.1.2. Vânzarea presupune un obiect determinat.....	257
2.4.1.3. Vânzătorul trebuie să fie proprietarul fondului de comerț	259
2.4.2. Elemente incluse în regimul vânzării fondului de comerț	262

2.5. Prețul	268
2.5.1. Cerința unui preț determinat sau determinabil.....	268
2.5.2. Prețul fondului de comerț să fie real	269
Secțiunea a 3-a. Efectele contractului de vânzare-cumpărare	272
3.1. Precizări	272
3.2. Obligațiile vânzătorului.....	273
3.2.1. Transferul proprietății fondului de comerț.....	273
3.2.2. Obligația de predare a fondului de comerț.....	274
3.2.3. Garanția contra evicțiunii.....	275
3.2.3.1 Garanția de evicțiune - Clauze de neconcurență.....	277
3.2.4. Garanția contra viciilor ascunse în materia vânzării fondului de comerț.....	279
3.2.4.1. Clauze contractuale	281
3.3. Obligațiile cumpărătorului	282
3.3.1. Plata prețului și luarea în posesie.....	282
3.4. Efectele față de terți a vânzării-cumpărării fondului de comerț.....	282
3.4.1. Cocontractanții cedentului	283
3.4.2. Creditorii cedentului	284
3.5. Garanțiile de care beneficiază vânzătorul unui fond de comerț.....	285

CAPITOLUL X. APORTUL FONDULUI DE COMERȚ LA O SOCIETATE COMERCIALĂ PRIN TRANSFER AL PROPRIETĂȚII

Secțiunea 1. Fond de comerț adus în folosința societății.....	289
Secțiunea a 2-a. Aportul fondului de comerț prin transfer al proprietății.	291
2.1. Condiții privind fondul de comerț aportat.....	291
2.2. Condiții de formă	297
2.3. Publicitatea aportului	298
Secțiunea a 3-a. Realizarea aportului fondului de comerț.....	299
3.1. Transmiterea dreptului de proprietate	299
3.2. Predarea efectivă	300
3.3. Regimul riscurilor pieririi fortuite în cazul aportului unui fond de comerț	301

Secțiunea a 4-a. Răspunderea asociatului pentru neefectuarea aportului.....	302
Secțiunea a 5-a. Aportul fondului de comerț - bun comun al soților.....	304
Secțiunea a 6-a. Opoziția creditorilor sociali și a oricăror altor persoane prejudiciate cu privire la modificarea actului constitutiv al societății comerciale de reducere a capitalului social ca urmare a vânzării sau aportării unui fond de comerț, ce avea o pondere importantă în obiectul social.....	306

CAPITOLUL XI. UZUFRUCTUL FONDULUI DE

COMERȚ	311
---------------------	-----

Secțiunea 1. Definiția și obiectul contractului de uzufruct al fondului de comerț.....	311
---	-----

1.1. Definiția uzufructului fondului de comerț.....	312
--	-----

1.2. Caracterele juridice ale dreptului de uzufruct	312
--	-----

1.3. Obiectul dreptului de uzufruct.....	313
---	-----

Secțiunea a 2-a. Formarea contractului de uzufruct.....	314
--	-----

Secțiunea a 3-a. Funcționarea fondului de comerț în uzufruct.....	315
--	-----

3.1. Drepturile și obligațiile uzufructuarului.....	315
--	-----

3.1.1. Dreptul de a stăpâni, de a se folosi și de a culege fructele fondului de comerț.....	315
---	-----

3.1.2. Obligațiile de exploatare a fondului.....	316
--	-----

3.2. Drepturile și obligațiile nudului-proprietar	318
--	-----

3.2.1. Drepturile asupra fondului de comerț	318
---	-----

3.2.2. Obligațiile cu privire la fondul de comerț fondului de comerț	318
--	-----

Secțiunea a 4-a. Încetarea uzufructului fondului de comerț.....	319
--	-----

4.1. Cauze de încetare a uzufructului.....	319
---	-----

4.2. Situația ameliorărilor și a îmbunătățirilor	320
---	-----

CAPITOLUL XII. CONTRACTUL DE LOCAȚIE A

GESTIUNII FONDULUI DE COMERȚ	322
---	-----

Secțiunea 1. Noțiune, cadrul legal, definiție.....	322
---	-----

1.1. Noțiune.....	322
--------------------------	-----

1.2. Cadrul legal	323
--------------------------------	-----

1.3. Definiția locației de gestiune.....	324
---	-----

Secțiunea a 2-a. Utilitatea și inconvenientele reglementării	326
Secțiunea a 3-a. Natura juridică a locației de gestiune	328
Secțiunea a 4-a. Caracterele juridice ale contractului de locație de gestiune	330
Secțiunea a 5-a. Locația de gestiune și alte contracte învecinate	334
5.1. Distincție între locația de gestiune și vânzarea fondului	334
5.2. Deosebire între locația de gestiune și aportul în folosință a fondului la o societate	336
5.3. Deosebire între locația de gestiune și închirierea comercială	337
5.4. Deosebire între locația de gestiune și sublocațiune	342
5.5. Diferență între locația de gestiune și gestiunea salarizată	344
5.6. Distincție între locația de gestiune și contractul de management	344
5.7. Combinații ale locației de gestiune cu alte operațiuni	345
Secțiunea a 6-a. Condițiile de validitate ale contractului de locație de gestiune	347
6.1. Obiectul contractului	347
6.2. Capacitatea părților	349
6.3. Condiții specifice locației de gestiune	352
6.4. Măsuri de publicitate a locației de gestiune	354
Secțiunea a 7-a. Efectele contractului de locație a gestiunii	356
7.1. Drepturile și obligațiile locatorului	356
7.1.1. Obligația de predare a fondului de comerț	356
7.1.2. Obligația de garanție	359
7.1.3. Garanție de evicțiune	360
7.1.4. Garanția legală de neconcurență	361
7.1.5. Lucrări și reparații	361
7.2. Drepturile și obligațiile locatarului	362
7.2.1. Dreptul și obligația de a exploata fondul	362
7.2.2. Respectarea destinației fondului	364
7.2.3. Abținerea de la deturnarea clientelei	365
7.2.4. Depozit de garanție	365
7.2.5. Plata prețului locațiunii	366

7.2.6. Preluarea personalului locatorului	368
7.2.7. Restituirea obiectului locațiunii	368
7.2.8. Lipsa indemnizației compensatorii	369
Secțiunea a 8-a. Efectele contractului față de terți	370
8.1. Față de închirietorul spațiului exploatării.....	370
8.2. Preluarea locației de gestiune de către dobânditor	372
8.3. Față de creditorii locatorului	373
8.4. Efecte față de creditorii locatarului	375
Secțiunea a 9-a. Încetarea locației de gestiune.....	376

CAPITOLUL XIII. GARANȚIA REALĂ MOBILIARĂ A FONDULUI DE COMERȚ

Secțiunea 1. Rolul garanției reale mobiliare asupra fondului de comerț în asigurarea executării obligațiilor comerciale.....	379
1.1. Noțiuni generale	379
Secțiunea a 2-a. Noțiune și caracterele juridice	384
2.1. Definiție	384
2.2. Caractere juridice	385
Secțiunea a 3-a. Constituirea contractului de garanție reală mobiliară.....	387
3.1. Părțile contractante	387
3.2. Obiectul contractului de garanție reală mobilă	387
3.3. Elemente incluse în garanția reală mobilă a fondului de comerț.....	390
3.4. Elemente excluse din masa gajului asupra fondului de comerț.....	391
3.5. Modificarea masei gajului	393
3.6. Forma contractului	395
3.7. Publicitatea garanției reale	395
Secțiunea a 4-a. Efectele garanției reale mobiliare	396
4.1. Drepturile și obligațiile debitorului	396
4.2. Drepturile și obligațiile creditorului	397
Secțiunea a 5-a. Executarea garanției reale asupra fondului de comerț	398
5.1. Dreptul de a lua în posesie bunul	398
5.2. Vinderea fondului de comerț	399

5.3. Executarea silită	400
5.3.1. Executarea silită în condițiile Codului procesual civil	400
5.3.2. Executarea fondului de comerț în cadrul procedurii insolvenței	401
Secțiunea a 6-a. Încetarea garanției reale mobiliare.....	404

CAPITOLUL XIV. LEASINGUL ASUPRA FONDULUI DE COMERȚ

DE COMERȚ	405
Secțiunea 1. Noțiunea contractului de leasing	405
1.1. Definiție	405
1.2. Reglementarea legală	406
1.3. Caracterele juridice ale contractului de leasing	407
1.4. Natura juridică a contractului de leasing	408
1.5. Delimitarea contractului de leasing de alte contracte	408
1.5.1. Delimitarea față de contractul de vânzare-cumpărare cu plata în rate	409
1.5.2. Delimitarea față de contractul de locațiune	409
1.5.3. Delimitarea față de contractul de locațiune-vânzare	409
1.5.4. Delimitarea față de contractul de creditare	410
1.6. Inconveniente	410
Secțiunea a 2-a. Condiții de fond și formă	412
2.1. Condiții de fond.....	412
2.1.1. Obiectul operațiunii de leasing	413
2.2. Forma contractului de leasing	414
Secțiunea a 3-a. Efectele contractului de leasing	415
3.1. Obligațiile locatorului/finanțatorului	415
3.2. Obligațiile locatarului/utilizatorului (art. 10)	415
Secțiunea a 4-a. Norme speciale în materie de leasing care permit ca fonduri de comerț care au fost date în locație de gestiune să poată constitui obiect al leasingului.....	416
Secțiunea a 5-a. Leasing asupra unui element al fondului de comerț.....	418
Concluzii	421
Bibliografie.....	431